

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησίᾳ δραχμὰς 75. Ἐξέμνηος δραχ. 40. Τρίμηνος δραχ. 22.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.— Αμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξέμνηοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν Ἀθήναις, 17 Ἰουλίου 1926

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 33

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλasi» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενοπούλου].

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

«Ἀγαπητέ μου ἀδελφέ,

Καθὼς σοὺ ἔγραψά καὶ τὴν ἄλλη φορά, μίλησα στὸν κ. διευθυντὴ γιὰ τὸ παιδί τοῦ φίλου σου καί, μολονότι αὐτὸ τὸ παιδί εἶναι πολὺ μικρὸ γιὰ τὴν ἐργασία μας, ὁ κ. διευθυντὴς μοῦ ἔδωκε τὴν ἄδεια νὰ τὸν πάρω μαθητευόμενο. Θὰ κοιμᾶται καὶ θὰ τρώῃ στὸ σπίτι μου καὶ σοὺ ὑπόσχομαι νὰ σοὺ τὸν κάμω, σὲ τέσσερα χρόνια, τέλειο ἐργάτη. Ὅλοι εἴμαστε κακά. Ἡ γυναίκα μου κι' ἡ Ζεναΐδα σὲ φιλοῦν. Πολλὰ χαιρετίσματα κι' ἀπὸ τὸ Ναντά. Σὲ φιλῶ, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφός σου.

ΡΟΥΝΤΙΚ

Ἀρχιεργάτης-ἐφαρμοστής.

—Ἀκούς, Τζάκ; ξανάρχισε ὁ Νταρζαντὸν μ' ἐνθουσιασμό· σὲ τέσσερα χρόνια θὰ εἶναι «τέλειος ἐργάτης»! Τώραῖοτε δηλαδή, τὸ τιμιότερο, τὸ ἀγιότερο ποὺ ὑπάρχει σ' αὐτὸ τὸν κόμο τῆς δουλειᾶς: Ἐργάτης! Ἀκούς;

Ναί, ἀκούγε. Μόνο ποὺ δὲν καταλάβαινε καὶ προσπαθοῦσε νὰ καταλάβῃ... Στὸ Παρίσι, κάποτε, εἶχε ἰδεῖ ἐργάτες... Πολλοὶ δούλευαν καὶ στὸ στεγνὸ τῶν Δώδεκα Σπιτιῶν, κοντὰ στὸ Γυμνάσιο Μορονβάλ, σ' ἓνα ἐργαστάσιο φάρων. Καὶ κάθε βράδυ, στίς ἑξῆς, ἔβγαιναν ἀπὸ κεῖ-μέσα κάτω ἀνθρώποι μὲ λαδωμένες μπλούζες, μὲ μουντζουρωμένα χέρια τραχιὰ, παραμορφωμένα ἀπὸ τὴν ἐργασία. Ἔτσι θὰ γινόταν κι' αὐτός; Μπλούζα λερωμένη θὰ φοροῦσε; Αὐτὸ πρῶτα-πρῶτα συλλογίσθηκε. Καὶ θυμόταν μὲ τί περιφρόνηση ἔλεγε ἄλλοτε ἡ μητέρα του, ὅταν ἀπαντοῦσαν στὸ δρόμο ἀνθρώπους μὲ μπλούζες: «εἶναι ἐργάτες», καὶ πὼς πρόσεχε νὰ μὴ τὴν ἀγγιζοῦν περνώντας καὶ τὴ λερώσουν!...

Καὶ θάφευγε τώρα, νὰ πάῃ νὰ γίνῃ ἐργάτης; Θάφινε τὸ δάσος τοῦ τὸ ἀγαπημένο, τὸ ἀκόμα πὺρ ἀγαπημένο τοῦ

σπιτάκι τοῦ Ριβάλ, τὴ Σεσίλη, τὴ μητέρα του, — τὴ μητέρα του ποὺ μὲ τους κόπους τὴν εἶχε ξαναβρεῖ καὶ ποὺ τὴν ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπ' ὅλα κι' ἀπ' ὅλους;...

— Πρέπει λοιπὸν νὰ φύγω: ρώτησε μὲ σδυσμένη φωνή, σχεδὸν μηχανικά.

Τί ἀφέλεια! Οἱ δικαστὲς τοῦ κοιτάχτηκαν μὲ χαμόγελο οἴκτου. Μ' ἀπὸ τὸ παράθυρο, ὅπου στεκόταν ἡ μητέρα,

«Καὶ σὺ λοιπὸν μὲ διώχνεις;...»
(Σελ. 262, στ. γ')

κοιτάζοντας ἔξω, ἀκούσθηκε λυγμός.

— Ναί, παιδί μου, θὰ φύγουμε μετὰ ὁκτὼ ἡμέρες, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Λαμπασσέντρ καθαρά. Ἐχω πολὺν καιρὸ νὰ ἰδῶ τὸν ἀδελφὸ μου. Κι' εἶναι μιὰ εὐκαιρία γιὰ νὰ πάω νὰ τὸν ἰδῶ. Κι' αὐτόν, καὶ τὸ παλιό μου σιδηρογείτο. Ἀ, θὰ ξαναγεννηθῶ!

Ἀλλὰ ὁ Νταρζαντὸν εἶχε συνοφρυωθεῖ. Δὲν τοῦ ἄρεσαν καθόλου τὰ κλάματα τῆς Ἰδας ἐκεῖ στὸ παράθυρο. Καὶ γνωρίζοντας στὸν Τζάκ:

— Τώρα μπορεῖς νὰ πηγαίνῃς, τοῦ εἶπε· κι' ἐτοιμάσου γιὰ ταξίδι σὲ ὁκτὼ ἡμέρες.

Ὁ Τζάκ κατέδωκε σαστισμένος, ἀλαλιασμένος... Ἡ πόρτα τοῦ τρόμου ἦταν ἀνοιχτή. Ὁρμησε ἔξω, ξεσκούφωτος καθὼς ἦταν, ἔτρεξε μέσ' ἀπὸ τὸ χωριὸ ὡς τὸ σπιτάκι τῶν φίλων τοῦ καί, βλέποντας τὸ γιατρὸ ποὺ ἔβγαινε κείνη τὴν ὥρα, τοῦ εἶπε μὲ λίγα λόγια τὰ συμβαίνοντα.

Ὁ κ. Ριβάλ ἀγανάκτησε, ἀναστατώθηκε.

— Ἐργάτης; θέλουν νὰ σὲ κάμουν ἐργάτη; Αὐτὸ ἐννοοῦσαν ὅταν μοῦ ἔλεγαν πὼς φροντίζουν γιὰ τὸ μέλλον σου;... Ἐλα μαζί μου! Θὰ πάω ἐγὼ νὰ μιλήσω τοῦ κυρίου πατριοῦ σου!

Ὅταν ἔφτασε στίς Καστανούλες ὁ γιατρός, ἐκεῖνοι, φαιδρότατοι, ἐτοιμάζονταν νὰ καθήσουν στὸ τραπέζι.

— Ἡθελα νὰ σᾶς πῶ δυὸ λόγια, κύριε Νταρζαντὸν...

— Πολὺ εὐχαρίστως, γιατρέ! Καθηστε καὶ σᾶς στὸ τραπέζι καὶ μοῦ τὰ λέτε τρώγοντας.

— Ὅχι, εὐχαρίστῳ, δὲν πεινῶ ἀπὸ τώρα... Ἐπειτα, αὐτὸ ποὺ θέλω νὰ σᾶς πῶ, καθὼς καὶ σὴν κυρία, (πρόσθεσε χαιρετώντας τὴν Ἰδα ποὺ μπηκε κείνη τὴ στιγμὴ) εἶναι ὁλωςδιόλου ἐμπιστευτικό, ἰδιαίτερο.

— Εἴρω, ξέρω. γιὰ τὸ παιδί δὲν θὰ μᾶς πῆτε;

— Ἀκριβῶς! γιὰ τὸ παιδί!

— Τότε μπορεῖτε νὰ μιλήσετε μπροστὰ σὲ ὅλους. Οἱ κύριοι εἶναι ἐφήμεροι, εἶναι φίλοι, κι' ἔπειτα ὅ,τι κἀνὼ ἐγὼ εἶν' ἀρκετὰ τίμιος κι' εὐσυνείδητος ὥστε νὰ μὴ φοβάμαι κανένα.

— Πολὺ καλὰ!

Κι' ὀρθός, μπροστὰ στὸ τραπέζι, ὁ γιατρός ἀρχισε:

— Ὁ Τζάκ μοῦ εἶπε πρὸ ὀλίγου ὅτι θὰ τὸν στείλετε μαθητευόμενο στὰ σιδηρογείτα τοῦ Ἰντρέ. Εἶναι ἀλήθεια;

— Ναί, γιατρέ μου.

— Τότε προσέξτε, γιατί το παιδί σας δεν είναι καμωμένο για τόσο τραχύ επάγγελμα. Η υγεία του, η ζωή του αυτή, κινδυνεύει. Έχει λεπτό, αδύνατο οργανισμό...

— Α, με συγχωρείτε, αγαπητέ αδελφέ! τον έκοψε ο γιατρός Χίρς. Ο Ριδάλ σήκωσε τους ώμους και χωρίς καν να τον κοιτάξει, στράφηκε στην Ίδα:

— Έγώ σας το λέω, κυρία! Το παιδί σας δεν θανθήξει σε τέτοια ζωή. Έπειτα, δεν είναι άμαρτία να γίνει εργάτης ένα παιδί προικισμένο με τόσα διανοητικά χαρίσματα, ένα παιδί που θα μπορούσε να εξακολουθήσει τις σπουδές του και να γίνει κάτι τί;... Κι' αν υποθέσουμε ακόμα πως θανθήξει σωματικώς, πως θα ζήσει κι' ως εργάτης, δεν νομίζετε όμως πως τον καταδικάζετε μ' αυτό σε ήθικό, σε ψυχικό θάνατο;... Δεν περιφρονώ έναν καλό και τίμιο εργάτη, όχι. Λέγω μόνο ότι δεν πρέπει να δίνεται παρά όποιος μπορεί. Και πάλι, όταν μπορεί κανείς να γίνει κάτι ανώτερο, είναι κρίμα κι' άδικο να γίνεται εργάτης!

— Έχετε λάθος, γιατρέ! αποκρίθηκε με θυμό ο Νταρζαντόν. Ξέρω τον Τζάκ καλύτερ' από τον καθένα. Το έκανα μάθημα τόσον καιρό. Σας βεβαιώ λοιπόν ότι μόνο για χειρωνακτικά είναι ικανός, για τίποτ' άλλο. Αδίκη είναι η κρίση του. Κι' όταν το παρέχω τά μέσα να την καλλιεργήσει, να την αναπτύξει, όταν το βάζω στα χέρια να τόσο λαμπρό επάγγελμα, δεν κάνω το χρέος μου; Κι' αυτός ο κύριος δεν πρέπει να μ' ευγνωμονή, αντί να παραπεονιέται και να γυρεύει προστασία από ξένους, που ούτε τον ξέρουν ούτε τον αγαπούν όπως εγώ;

— Δεν παραπονέθηκε, είπε συγκαταρούμενος με κόπο ο Ριδάλ: ούτε μου ζήτησε προστασία. Μου ανήγγειλε απλώς την απόβασή σας. Και το είπα αυτά που το λέω τώρα και μπροστά σας.

Και γυρίζοντας στον Τζάκ, που είχε ακολουθήσει τον φίλο του και στεκόταν σαρωμένος σε μιάν άκρη:

— Τζάκ, παιδί μου, μὴν αφήσης να σε κάμουν έτσι. Πέσε στην άγκαλιά της μητέρας σου που σ'αγαπά, και το συζύγου της που οφείλει να σ'αγαπά γι' αγάπη της. Παρακάλεσέ τους, έκτενώς τους, ρώτησέ τους τί κακό τους έχουμε που θέλουν τώρα να σε υποβιβάσουν κοινωνικώς, να σε κάμουν εργάτη, ενώ αυτοί δεν είναι!

— Όχι δά, γιατρέ! φώναξε ο Λαμπασέντρ, χτυπώντας με μιά τρομερή γροθιά το τραπέζι. Τό εργαλείο δεν υποβιβάζεται! εξευγενίζει. Τό εργαλείο είναι ο αναγεννητής του κόσμου. Μὴν ξεχνάτε, κύριε, ότι δέκα χροῶν παι-

δάκι, ο Χριστός χειριζόταν τὴν πλάνια!

— Αυτό είναι αλήθεια, ψιθύρισε συγκινημένη ἡ Ίδα.

— Μὴν ἀκούτε λόγια, κυρία! φώναξε ὁ γιατρός. Κάνοντας τὸ παιδί σας ἐργάτη, τὸ ἀπομακρύνετε ἀπὸ σας γιὰ πάντα. Θὰ ἰδῆτε, θὰ ἰδῆτε. Θάρθῃ μέρα πὺ θὰ ντρέπεστε γι' αὐτόν, γιὰ τὸ θὰ βρίζετε τὰ χέρια του χοντρά, τὴ γλώσσα του πρόσυχη, τὰ αἰσθήματά του διαφορετικὰ ἀπὸ τὰ δικά σας, τοὺς τρόπους του, τὰ ρούχα του, ὅλα! Καὶ θὰ τὸν βλέπετε σὰν ξένο, καὶ θὰ σας βλέπῃ σὰν ξένη, ἑσάς, τὴ μητέρα του!

Ὁ Τζάκ, πὺ ὡς ἐκείνη τὴ στιγμή ἄκουε χωρὶς μιὰ, δὲν μπόρεσε πιά νὰ κρατηθῇ. Ἐκαμὲ δὺς βήματα μπροστὰ καί, δυναμώνοντας ὅσο μπόρουσε τὴ φωνή του, εἶπε:

— Δὲ θέλω νὰ γίνω ἐργάτης!

— ὦ, Τζάκ!... ἔκαμε μὲ τρόπο ἡ Ίδα.

Μ' αὐτὴ τὴ φορὰ ἔλαβε τὸ λόγο ὁ Νταρζαντόν.

— Ἔτσι ἔ; εἶπε. Δὲ θέλεις νὰ γίνῃς ἐργάτης, ἔ; Καὶ νομίζεις πὺς μπόρεῖς νὰ θέλῃς ἢ νὰ μὴ θέλῃς ἕνα πράγμα πὺ τὰποφάσαις ἐγὼ; Δὲ θέλεις νὰ γίνῃς ἐργάτης πολὺ καλὰ! Θέλεις ὅμως νὰ τρῶς, θέλεις νὰ ντύ-νεσαι, θέλεις νὰ κοιμάσαι, θέλεις νὰ πηγαίνῃς περίπατο, νὰ διασκεδάζῃς. Ἐ, λοιπὸν φτάνει! Σὲ βαρέθηκα πιά, μικρὲ τεμπέλη! Κι' ἂν δὲν θελήσης νὰ ἐργασθῇς... ἀνέδα τώρα στὴν κάμαρά σου κι' ἐγὼ θὰ σοῦ πῶ τί θὰ σὲ κάμω! Φύγε!

Καὶ μ' ἕνα φοδερὸ νεῦμα, πέταξε τὸ κακόμοιρο τὸ παιδί ἔξω.

Ἀπὸ τὴν κάμαρά του, ὁ Τζάκ ἀκούει τώρα τὸν ἀλαλητὸ τῆς φιλονεικίας. Μόνο κομμένες φράσεις φτάνουν σταυτιά του.

— Φέμματα!... Φέμματα!...

— Κύριοι!... Κύριοι!...

— Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι μυθιστόρημα!

— Ὁ ἐργάτης... ντό! ντό!...

Τέλος ἡ βροντερὴ φωνὴ τοῦ Ριδάλ ἀντήχησε ἀπ' τὸ κατώφλι:

— Νὰ σπάσω τὸ πόδι μου ἂν ξαναπατήσω ἐδῶ-μέσα!

Ἡ πόρτα κλεισθήκε μὲ κρότο καὶ στὴν τραπεζαρία ἐγινε σιωπὴ.

Ἐτρωγαν.

«Θέλετε νὰ τὸν κάμετε ἐργάτη, ἐνῷ σεῖς δὲν εἰσθε!» Αὐτὴ ἡ φράση εἶχε μείνει στὸ νοῦ τοῦ Τζάκ. Κι' ἔδλεπε τώρα πὺς αὐτὸς ἦταν ὁ σκοπὸς τοῦ «ἐχ-θροῦ»: Νὰ τὸν υποβιβάσῃ κοινωνικῶς καὶ νὰ τὸν χωρίσῃ ἔτσι ἀπὸ τὴ μητέρα του...

Ἐ, λοιπὸν ὅχι! χίλιες φορὲς ὅχι! Δὲν θὰ γινόταν, δὲν ἤθελε νὰ γίνῃ ἐργάτης!

Πέρασε ὥρα. Ἡ πόρτα ἀνοιξε. Ἡ μητέρα του μπήκε.

Εἶχε κλάψει πολὺ. Εἶχε χύσει ἀπὸ τὰ ληθινὰ ἐκεῖνα δάκρυα πὺ ἀφίνουν στὸ πρόσωπο ρυτίδες. Καὶ γιὰ πρώτη ἱσως φορὰ, ὁ Τζάκ ἔδλεπε τὴ μητέρα του θλιμμένη.

— Τζάκ, τοῦ εἶπε, πρέπει νὰ σοῦ μιλήσω σοβαρὰ. Ἡ ἀντίστασή σου στὴν ἀπόφαση τοῦ πατέρα σου μὲ λυπεῖ πολὺ. Πρέπει νὰ υποκύψῃς. Ἀκούσες τί εἶπαν; Ἡ θέση τοῦ ἐργάτη σήμερα εἶναι διαφορετικὴ. Κι' ἔπειτα, μπόρεῖ ἐσὺ νὰ ξέρῃς καλύτερα ἀπὸ κείνους πὺ σ'αγαποῦν; Στὴν ἡλικία σου, τὰ παιδιά χρωστοῦν νά...

Ἐνας λυγμὸς τοῦ Τζάκ τὴν ἔκοψε:

— Μὲ διώχνεις λοιπὸν καὶ σὺ;... καὶ σὺ ἀκόμα μὲ διώχνεις;

Τὸν ἀγκάλιασε, τὸν ἔσφιξε, τὸν φίλησε:

— Ἐγὼ; ἐγὼ νὰ σὲ διώξω; Τί λόγια εἶναι αὐτὰ πὺ λές! Μὰ δὲν ξέρεις, παιδί μου, πόσο σ'αγαπῶ καὶ πὺς ἂν ἦταν στὸ χέρι μου, δὲν θὰ χωρίζομα-στε ποτέ;... Δυστυχῶς δὲν εἶναι... Κι' ἐγὼ κι' ἐσὺ ἐξαρτῳμαστε ἀπὸ Αὐτόν... Δὲν ἔχουμε, βλέπετε, δικὴ μας περιουσία. Ἄν εἶχαμε, μάλιστα. Σ' ἔδωκα ἐγὼ σ' ἕνα σχολεῖο καὶ δὲν θὰ μπόρουσε νὰ πῇ τίποτα. Ἀλλὰ εἵμαστε φτωχοί. Αὐ-τὸς ἔχει, ἀπ' αὐτόν ζῶμε. Λοιπὸν; πὺς μπόρουμε νὰ μὴν κάνουμε τὸ θέ-λημά του, κι' ἐγὼ κι' ἐσὺ;... Μὰ οὕτε πάλι ἔχει κι' αὐτὸς τόσα πολλά, ὥστε νὰ τοῦ ἀπαιτήσω νὰ σὲ σπουδάσῃ. Ἀ-γα πράγματα κληρονόμησε ἀπὸ τὴ θειά του, κι' ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀχάριστο στάδιο τῶν Γραμμάτων δὲν κερδίζει σχεδὸν τί-ποτα. Πρέπει ν'ἀμαστε κι' εὐχαριστη-μένοι, παιδί μου, πὺ ἀποφάσαις νὰ σὲ στείλῃ στὸ Ἰντρε καὶ νὰ σοῦ δέσῃ ἕνα ἐπάγγελμα γιὰ νὰ ζήσης... Πές μου, δὲν θάραι καὶ σὺ περήφανος ὅταν δὲν θάραις πιά ἀνάγκη κανένα, ὅταν θὰ μπο-ρῇς νὰ κερδίζῃς τὸ ψωμί σου, νὰ εἶσαι ἀνεξάρτητος, κύριος τοῦ ἑαυτοῦ σου;...

Ἀπὸ τὴν ἀστραπή πὺ ἔλαμψε στὰ μάτια τοῦ Τζάκ, ἡ μητέρα του κατὰ-λαβε πὺς τὰ τελευταῖα τῆς λόγια τὸν εἶχαν συγκινήσει. Κι' ἐξακολούθησε μὲ τὴν πιδ τρομερή, τὴν πιδ χαϊδευτικὴ τῆς φωνή:

— Κάνε το γιὰ μένα, Τζάκ! Γίνου γρήγορα ἱκανὸς νὰ κερδίζῃς τὸ ψωμί σου!... Ποῖος ξέρεῖ πὺς ἐρχονται μιά μέρα τὰ πράγματα!... Ζωὴ καὶ θάνα-τος εἶν' ἐδῶ!... Ποῖος ξέρεῖ μὴ λάθω-αὐριο τὴν ἀνάγκη σου κι' ἐγὼ;... Ποῖος ξέρεῖ μὴν ἐρθῇ μέρα πὺ νὰ μὴν ἔχω στὸν κόσμῳ ἄλλον ἀπὸ σένα!...

Τὸ πίστευε αὐτὸ πὺ ἔλεγε; Ἦταν ἕνα προαἰσθημα τοῦ μέλλοντος πὺ τὴ φώτισε ἄξαφνα κείνη τὴ στιγμή; Ἡ ἔλεγε ἀπλῶς ὅ,τι ἔδρισκε, ὅ,τι τῆς ἐρ-χόταν, γιὰ νὰ συγκινήσῃ τὸ παιδί!

Τὸ βέβαιον εἶναι πὺς τὸ συγκίνησε.

(Ἀκολουθεῖ)

GIOVANNI PRATI (*)

ΓΝΩΣΤΙΚΟΙ ΧΩΡΙΑΤΕΣ

Στὴ δουλειά, στὴ δουλειά, ἀδελφοί μου! Ὅσο ἔχουμε καιρὸ κ' εἶν' ὀργωμένη Ἡ γῆ. Ἀς ἐργαστοῦμε, ὅσο μπόρουμε! Μάταιη τοῦ πλοῦσιου εἶν' ἡ εὐτυχία, τὸν ἴδω μας στεφάνι νὰ ζητοῦμε. Καὶ στὸ τσαπὶ μας σήπῃ, βασιλεία. Προδίνοντας ἢ τὰ σπαθιά τροχώντας, Κλαῖνε παντοῦ καὶ κάνουν νὰ θρηνοῦνε. Ἀς ἐργαστοῦμε τραγουδώντας.

Γιὰ δουλειά, γιὰ δουλειά, καιρὸς τώρα. Μ' ἐλπίδα καὶ μὲ κόπο ἄς φεύγῃ ἡ ὥρα. Κι' ἀφοῦ οἱ θνητοὶ πὺ τὰ χωράφια δίνουν, Πάντα μὲ μᾶς δὲν εἶν' ἀγαπημένοι, Οἱ δόλιοι, ναί, ἄς τοὺς μάθουμε νὰ γίνουν —Δουλεύοντας— γιὰ μᾶς πιδ πονημένοι. Τὸν ἀλάσωνα ἀφένῃ, ἔτσι ἀπαντώντας, Θὰ κάνομε νὰ σέβεται τὴ φτώχεια. Ἀς ἐργαστοῦμε τραγουδώντας.

Γιὰ δουλειά, γιὰ δουλειά καιρὸς τώρα. Μ' ἐλπίδα καὶ μὲ κόπο ἄς φεύγῃ ἡ ὥρα. Κοιτάζοντας, πολλὰς φορὲς πεταῖ Νὰ φτιάξῃ τὴ φωνὴν τὸν χελιδόνι. Τὸ κάθε ρόδο ἢ μέλισσα ρουφαίει, Καὶ τὸ μερμηγκὶ τὸ φαί τρυπώνει. Σὰν προσταγὴ στὸν καθένα βοῶντας Εἶν' ἡ δουλειά ἄς χιτίζουμε στοὺς ἄλ- Ἀς ἐργαστοῦμε τραγουδώντας, [λους (**)]

(Μετάφραση)

ΣΠΥΡΟΣ Μ. ΑΝΝΙΝΟΣ

ΜΙΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 254].

Θέ μου, τί τρεχάλα ἦταν ἐκείνη! Σὰν σὲ ὄνειρο εἶδε τὴν Λουλού καὶ τὸν Ντίκ πὺ τὸν κοιτάζαν μὲ περισσότε-ρη περιφρόνηση ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ. Ἀ, τί ἐξευτελισμός! Χάθηκε σὰν ἀ-στραπή στὴν πρώτη πόρτα πὺ βρέθη-κε μπρὸς του. Φρίκη! Ἦταν τοῦ κύρ-Νικόλα τοῦ μπακάλη.

— Ἐγὼ! ἔξω! ἄρχισε νὰ φωνάζῃ ὁ κύρ-Νικόλας.

— Πιάστε τον, πιάστε τον! οὐρλιά-ζαν ἀπὸ μακριὰ τὰ παιδιά.

Καὶ τὰ δὺς χοντρά μπακαλόπουλα σταθήκανε μπρὸς στὴν πόρτα μὲ μιά σάνδα τὸ καθένα στὸ χέρι.

Πὺς βγήκε ἀπὸ κεῖ καὶ βρέθηκε στὸ δρόμο εἶναι θαῦμα. Κι' ἀπὸ μακριὰ εἶ-δε δὺς γυνωστὲς μορφὲς μπρὸς στὴ μάν-τρα τοῦ καρδουιάρη. Ὁ Μπέης κι' ὁ Ἀράπης. Ὡς καὶ σ' αὐτοὺς θὰ ντροπια-ζόταν; Ἀλλὰ τοῦλάχιστο αὐτοὶ ἦταν φίλοι του. Θὰ τὸν γλύτωναν.

— Βοήθεια! φώναξε καὶ κρύφτηκε πίσω τους. Βοήθεια, σῶστε με!

Τὰ δὺς σκυλιὰ τὰ χάσανε.

— Καλέ, ὁ Ἀζόρ! Καλέ πὺς κατάν-τησες ἔτσι; Κρίμα στὴ μάννα σου τὴν Ἐγγλέζα!

Καὶ τοῦστριψαν τὴ μάχη.

(*) Ὁ Τζιόβαννι Πράτι γεννήθηκε τὸ 1814 κοντὰ στὸ Dasindo, στὴν κοιλάδα τοῦ Sar- ca (Τρεντίνο), κι' ἀπέθανε τὸ 1884. Ἦταν ἀπὸ τοὺς πιδ καλοὺς, γιὰ τὴν ἐποχὴ του, ποιητὲς, ἰδίως γιὰ τὰ πατριωτικὰ του ποιή-ματα.

(**) Χιτίζουμε στοὺς ἄλλους —Ἐργάζομα-στε γιὰ τὰ παιδιά μας, τοὺς ἀπογόνους μας.

Τρελλὸς ἀπὸ ἀπελπισία, ὁ Ἀζὸρ χῶ-θηκε μέσα στὴ μάντρα καὶ κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τὰ κάρβουνα. Οὕτε γιὰ μουν-τζούρες τὸν ἐννοίαζε πιά οὕτε γιὰ τί-ποτε. Ἀρκεῖ νὰ μὴ τὸν βροῦν. Ἀρ-κεῖ νὰ μὴν τὸν πιάσουν. Ἐτρεχε ὀλό-κληρος. Ἀκούσε τίς φωνὲς καὶ τὸν θό-ρυβο τῶν παιδιῶν πὺ τὸν ἔχασαν κι' ἔψαχναν νὰ τὸν βροῦν. Σὲ λίγο ὅλοι ἀ-πομακρύνθηκαν κι' ἐγινε πάλι σιωπὴ. Καὶ τότε ὁ Ἀζὸρ ἐλιγοθύησε.

Μισοπράσινος ἀπ' τίς μπογιές, μισο-κόκκινος ἀπὸ τὰ αἵματα καὶ μισομαῦ-ρος ἀπὸ τὰ κάρβουνα, γύρισε ὁ Ἀζὸρ τὸ βράδυ σπῆτι. Ἡ κυρὰ Μαργώ, ὅταν τὸν εἶδε, σήκωσε τὰ χέρια τῆς στὸν οὐρανὸ.

— Ἀχ ὁ Ἀζὸρ μου! Καλέ πὺς τὸ κατάντησαν ἔτσι! τὸ ἄσπρο, τὸ χιονάτο τὸ σκυλάκι μου!

Ὁ Ἀζὸρ τὴν κοιτάζε σὰν ἡλίθιος.

Τὰ πόδια του μόλις τὸν βαστοῦσαν.

— Καλέ γιὰ στάσου νὰ σοῦ κάνω ἕ-να μπάνιο. Δὲν εἶσαι γιὰ νὰ σὲ ἰδῇ μά-τι ἀνθρώπου.

Γέμισε τὸ τενεκεδένιο μπανάκι μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ τὸν ἔχωσε μέσα. Ἀρχισε νὰ τὸν τρίβῃ μὲ σαποῦνι, ἀλλὰ οἱ μπο-γιές ἦταν καλὰ κολλημένες καὶ δὲν βγαίνανε εὐκόλα. Ἐκλαίγε ἡ κυρὰ Μαργώ, ἔκλαίγε κι' ὁ Ἀζὸρ. Στὸ τέλος πιά ἀπόκαμε καὶ σῶπασε. Καὶ ὅταν ἡ κυρὰ Μαργώ, ἀφοῦ τὸν σφούγγισε κα-λὰ-καλὰ καὶ τὸν ἔκανε ὅπως δὴποτε τῆς ἀνθρωπιάς, τὸν τῶλιξε μ' ἕνα μάλλινο τσοῦλι καὶ τὸν ἔβαλε σὲ μιά γωνιά, δὲν ἄγγιξε οὕτε τὴ ζάχαρη οὔτε τὸ γάλα πὺ ἦταν δίπλα του, ἀλλὰ κοιμήθηκε μονορρόφι ὡς τὸ πρῶτ.

Καὶ ἔκανε μιά βδομάδα νὰ βγῇ ἀπ' τὸ σπῆτι.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΑ'.

Ποῖος ξέρεῖ πὺς βρέθηκε τὸ γεωργικὸ αὐτὸ ἐργαλεῖο, — ἕνα πελώριο τρί-δοντο πηρούνι, — στὴν ταράτσα τοῦ πύργου! Ἀδιάφορο. Ὁ κόντε-Πίπης εἶχε τύχη· κι' ἐπειδὴ ἔχει καὶ μυαλό, δὲν θὰ τὴν ἀφήσῃ βέβαια νὰ τοῦ ξεφύγῃ.

Μὲ μεγάλη γοηγοράδα, σὰν ἀστραπή, βγάδνει τὰ ἀρκουδίστικα κεφάλι του, πετᾷ τὰρκουδίστικα γάντια του, ἀρπάζει μὲ τὰ δὺς του χέρια τὴ δοῖνα καί...

Τὸ ξέρω πὺς ἐδῶ θὰ λυπηθῇτε... Ἡ κακόμοιρη ἡ Ἀράπα... τί ἔφται-γε;... Ἀλλὰ, τί νὰ τῆς κάνω; Ὅταν κινδυνεύῃ ἡ ζωὴ ἐνὸς ἀνθρώπου, ὁ ἀνθρώ-πος αὐτὸς μπορεῖ καὶ νὰ σκοτώσῃ μιά ἀρκουδα. Βρίσκεται σὲ ἄμυνα πὺς λένε κι' ἔχει τὸ δικαίωμα, κι' ἀπὸ τὸ Θεὸ κι' ἀπὸ τὸ Νόμο.

Κι' ὁ κόντε-Πίπης βυθίζει τὴ δοῖνα στὴν κοιλιὰ τῆς ἀρκουδᾶς μιά, δὺς, τρεῖς φορὲς.

Ἡ Ἀράπα παίρνει κουτουβάλες καί, ἀπάνω ἀπ' τὰ πεζούλια τῆς ταρά-τσας, ἀπὸ ὕψος εἰκοσιπέντε τὸ λιγότερο πέτρα, πέφτει κουτουβαλώντας στὸ ἀτελιε τοῦ κυρίου Προβατὰ μὲ τὴ γυάλινη σκεπή.

Αὐτὸς ὁ κ. Προβατὰς εἶναι ὁ Ταμίας πὺς εἶπαμε. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι καὶ ζωγράφος, — ζωγραφίζει γιὰ γούστο λουλούδια ὅταν ἔχη καιρὸ, — εἶχε κάνει τὸ ἀτελιε ἐκεῖνο δίπλα στὸν πύργο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Ἡ μαγειρίσά του, ἡ Πελαγία, τοῦ εἶχε πει γιὰ τὸ κακό πὺς γινόταν στὴ χώρα μὲ τὴν ἀπομυθὴ ἐμφάνισή τῆς Ἀράπας στὴ Δέσχη. Κι' ὁ κ. Προβατὰς εἶχε βγεῖ γιὰ νὰ ἐνωθῇ μὲ τοὺς ἐθνοφρονεοὺς καὶ νὰ πολεμήσῃ μαζί τους γεν-ναῖα, ἀφίνοντας στὸ ἀτελιε τὴ γυναῖκα του, τὴν κυρία Ἐλμύρα, μονάχη.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΩ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΠΡΟΣΚΟΠΙΣΜΟΣ

Αγαπητοί μου,

ΤΟ Τράνσβαλ, κατά το 1899, οι Άγγλοι τὰ βρήκαν σκουρά. Οι Μπόερς, που είχαν σηκωθεί έναντι τους, δεν ήταν οι μισοπολιτισμένοι ή μισοάγγλοι αντίπαλοι άλλων αποικιακών πολέμων. Ήταν άνθρωποι πολιτισμένοι, με πατριωτισμό, με ευσέβεια, με αρετή, με πολεμικά μέσα τέλεια, γενναίοι στρατιώτες, γυμνασμένοι στον κλεφτοπόλεμο και, με άρχηγό τον ήρωικό Πρόεδρό τους, τον θρυλικό γέρο-Κροϋγερ, αγωνιζόνταν με λύσσα «υπέρ βωμών και εστιών». Έτσι οι Άγγλοι από «επιτιθέμενοι» γινόνταν πολλές φορές «ἀμυνόμενοι» και, κλεισμένοι μέσα στις πόλεις που κατείχαν, πολιορκούνταν στενά από τους Μπόερς για καιρό.

Μιά απ' αυτές τις πολιορκημένες πόλεις ήταν και το Μάφκιν (Mafeking). Ο στρατιωτικός της διοικητής, ο τότε συνταγματάρχης και κατόπι στρατηγός, περιώνυμος Βάδεν Πάουελ (Baden Powell), δεν είχε στις διαταγές του παρά μόνο καμιά χιλιάδα άνδρες, — έθελοντές, άστυφύλακες και πολίτες άσπράτευτους κι' αγύμναστους. Έτσι αναγκάστηκε πολλές φορές να χρησιμοποιήσει και παιδιά, εφήβους, σε διάφορες βοηθητικές υπηρεσίες, — μεταδιδάσεις διαταγών, συλλογές πληροφοριών, πρόχειρες αναγνώσεις, άνιχνεύσεις κτλ. — κι' από τὰ παιδιά αυτά συγκρότησε σιγά σιγά ένα ιδιαίτερο μικρό σώμα, το σώμα των *άνιχνευτών*, *άγγλικά σκάουτς* (Scouts).

Αφού τελείωσε ο πόλεμος του Τράνσβαλ, που στοίχισε τόσο αίμα και τόσο χρήμα στην Άγγλία, — το είχε βάλει, βλέπετε, πείσμα να νικήση τους γενναίους έθνικούς που ήξεραν τόσο καλά να υπερασπίζον την πατρίδα τους, — τόσο Βάδεν Πάουελ, όσο κι' ο στρατάρχης λόρδος Ρόμπερτς, καθώς και πολλοί άλλοι ανώτεροι Άγγλοι στρατιωτικοί, ίδρυσαν σ' όλη την Άγγλία τους *Συλλόγους Παιδών Άνιχνευτών ή Προσκόπων*, των Μπούσκάουτς (Boy-scouts), κι' έτσι αναπτύχθηκε, κι' από την Άγγλία διαδόθηκε σ' όλο τον κόσμο, ο θεσμός που λέγεται *προσκοπισμός*, *σκάουτιν* (Scouting). Η καταγωγή του, καθώς είπαμε, είναι από το Τράνσβαλ. Και τη θυμίζει ακόμα ή στολή των Προσκόπων, που με όλες τις παραλλαγές, στη βάση της είναι πάντα ή μοδερνική: κοντά πανταλόνια, κοντές κάλτσες ώστε το γόνατο να μένει γυμνό, μπλούζα με πολλές τσέπες και πλατύγυρο καπέλλο.

Στην Άγγλία δεν υπάρχει υποχρεω-

τική στρατολογία όπως σάλλα κράτη. Ο στρατός εκεί αποτελείται από έθελοντές. Ο πόλεμος όμως του Τράνσβαλ είχε αποδείξει πως οι έθελοντές αυτοί δεν είναι πάντα άρκετοι και πως κι' ή Άγγλία θάναγκαζόταν ίσως μιὰ μέρα να παραδεχθώ το σύστημα της καθολικής στρατολογίας. Και για να προλείανουν το δρόμο, να τραβήξουν τους νέους προς το στρατιωτικό επάγγελμα, να τους κάμουν γενικά καταλληλότερους για στρατιώτες με μιὰ προπόνηση, με μιὰ εξάσκηση, με τη διδασκαλία διαφόρων ειδικών μαθημάτων και την πρόσκτηση των κυριότερων στρατιωτικών προσόντων (*έσο έτοιμος*, το σύνθημα,) οι στρατιωτικοί εκείνοι της Άγγλίας σκέφτηκαν να γενειοεύουν και να συστηματοποιήσουν εκείνο που είχε κάνει πρώτος στο Μάφκιν ο Βάδεν Πάουελ.

Αλλά γιατί τάχα ο Προσκοπισμός είχε τόσο διάδοση και σάλλα κράτη, όπου ή στρατολογία είναι υποχρεωτική κι' ή στρατιωτική οργάνωση τελειότερη; Γιατί θεωρήθηκε το καλύτερο σύστημα για την προετοιμασία και τη χρησιμοποίηση ακόμα, σε μιὰ περίσταση ανάγκης, των παιδιών. Μπορούσε εξαίρετα νάντικαταστήσει τὰ «Μαθητικά Τάγματα» που είχε άλλοτε στο εκπαιδευτικό της πρόγραμμα ή Γαλλία. Τα στρατιωτικά αυτά σώματα από νεαρούς μαθητές παρουσίαζαν μιὰ γάλα μειονεκτήματα. Ένα παιδί δεν μπορεί να είναι στρατιώτης: το πέφτει βαρύ. Μπορεί όμως εξαίρετα να είναι πρόσκοπος. Ο Προσκοπισμός θεωρήθηκε κάτι ελαφρότερο, ευκολότερο, συμφωνότερο με τις δυνάμεις των παιδιών. Κι' αυτός, μαζί με τη Γυμναστική, προετοιμάζει σήμερα τὰ παιδιά για στρατιώτες παντού. Αυτός κι' ή Γυμναστική ελαττώνουν τον αριθμό των εξαιρετέων για σωματική ανικανότητα, αυξάνουν έτσι την αριθμητική δύναμη του έθνικού στρατού, αυξάνουν ακόμα και την ποιότητά του. Ένας μαθητής που κάνει Γυμναστική και συγχρόνως είναι Πρόσκοπος, θά γίνει αύριο ένας τέλειος στρατιώτης, με όλες τις γνώσεις και με όλα τὰ σωματικά και τὰ ψυχικά προσόντα που χρειάζονται. Και πρώτα-πρώτα θά έχη *φρόνημα*...

Αυτά θυμώσουν και συλλογίζονται όλες αυτές τις ημέρες που δεν έδλεπα στους δρόμους των Αθηνών παρά προσκόπους. Ο Προσκοπισμός, ο έλληνικός Προσκοπισμός, δειχνόταν, κυριαρχούσε, έθριαμβεύε. Ήταν το Πανελλήνιο Συνέδριο του Προσκοπισμού. Κι' όλες αί πόλεις της παλαιάς και της νέας Ελλάδας είχαν στείλει στην πρωτεύουσα τὰ προσκοπικά των σώματα, με τις στολές των, τις άποσκευές των, τις εξαρτήσεις των, τους άρχηγούς των,

τις σημαίες των, τις μουσικές των... Τι ώρατο θέαμα ή παρέλαση των σωμάτων αυτών! Και τί έξοχη, συγκινητική, ένθουσιαστική, ή προσκοπική γιορτή που έγινε στο Στάδιο! Είδαμε, σε θελκτική μικρογραφία, το μεγάλο στρατό του μέλλοντος. Είδαμε τὰ Έλληνόπουλα, τὰ παιδιά «έλων των Έλλάδων», που θά υπερασπισθούν αύριο την Πατρίδα, που θά τη μεγαλώσουν ακόμα και που θά τη διατηρήσουν μεγάλη, δυνατή, σεδαστή.

Αλλά προπάντων είδαμε τὰ καλά παιδιά που θά την *εκπολιτίσουν*. Γιατί Προσκοπισμός θά πη Πολιτισμός. Είναι το Πνεύμα του αλτρουισμού, της αλληλοδοσθήειας, της αμοιβαίας αγάπης, της πειθαρχίας, της ίεραρχίας, της καθήκοντος, της τιμής, της αρετής. Κι' αυτά κάνουν τον πολιτισμό ενός τόπου. Αυτά πρώτα. Έπειτα τάλλα, τὰ έξωτερικά, εκείνα που τὰ λέμε συνήθως Πολιτισμό, μὰ που δεν είναι παρ' ασήμαντα, δευτερεύοντα...

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ
(Μυθιστόρημα υπό JULES CHANCEL)

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Την άλλη μέρα, αφού πήρε την τακτική άναφορά από το προσωπικό, ή μίς Μαργκαρέτ φώναξε το Φραγκίσκο κοντά της. Ήταν ντυμένη άνδρικά, όπως συνήθιζε, και τη στιγμή εκείνη τελείωνε τις οδηγίες της προς το έπιτελείο της. Πλάι της στεκόταν ο άσυρματιστής του βαποριού και περίμενε μ' ευλάβεια, κρατώντας το καρνέ στο χέρι.

— Είδοπαίστε ότι φθάνομε στο Βοθμαγκό στο τέλος της εβδομάδας... Να επαναλάβετε και το τηλεγράφημα του διοικητή του ένδέκατου τομέα. Απορώ πως δε μου άπάντησε ακόμα... Πηγαίνετε, κύριε, δε σας κρατώ. Όταν έμεινε μόνη με το Φραγκίσκο, σηκώθηκε από το γραφείο της με τὰ χαρτιά και τὰ κατάστιχα όπου έργαζόταν και, με το λιγερό και χαριτωμένο περπάτημά της, πλησίασε το Φραγκίσκο και του χείδεψε το μάγουλο με το άρωματισμένο μεταξωτό μαντηλάκι που κρατούσε στο χέρι της. Ο Φραγκίσκος δεν κουνήθηκε από τη θέση του: άφισε μοναχά να φανή στὰ χείλη του ένα άόριστο χαμόγελο. Η μίς Μαργκαρέτ έβλεπε το παιδί να καθίσει πλάι της σ' ένα ντιβάνι και τού ειπε:

— Είμαι ευχαριστημένη από σένα, παιδί μου... Από τον καιρό που περίορισα τον άνόητο αυτό Καρινό, μου φάνηκε σά νάθαλες γνώση. Έχεις κανένα παρτίνο με το προσωπικό;

— Κανενα, κυρία.

— Φαντάζομαι ότι ούτε σὺ ούτε ή

Λούση μπορείτε να πητε ότι δε σας περιηθήκα όπως πρέπει...

— Τό άναγνωρίζουμε αυτό, κυρία. Κάποια δυσαρέσκεια φάνηκε στο πρόσωπο της μίς Μαργκαρέτ:

— Σου τόχω ξαναπει, ότι δεν πρέπει να με λες «κυρία». Όλοι εδώ με λέν «άρχηγό». Λέγε με έτσι και σὺ, ξέχασε το πως είμαι γυναίκα καθώς το ξεχάσαν κι' οι άλλοι.

— Πολύ καλά, άρχηγέ.

Η έπιφανειακή αυτή υποταγή έκαμε καλή έντύπωση στη Μαργκαρέτ κι' άποφάσισε να κάμει στο παιδί την πρόταση, που σκόπευε να του κάμει απ' την άρχή του ταξιδιού.

— Μικρέ μου, το έλεπε με την πιο γοητευτική φωνή της, που αποτελούσε τη μεγαλύτερη δύναμή της: μικρέ μου, θέλω να σου φανερώσω τους σκοπούς που έχω για σένα. Στην άρχή σκέφθηκα να σε κλείσω στο Βοθμαγκό, κι' όταν μπει κανείς στο Βοθμαγκό μιὰ φορά, δεν ξαναδύναί πιά, καθώς άλλωστε θά το ίδεις μόνος σου.

Κρίνοντας ότι έχε τρομοκρατήσει άρκετά το παιδί μ' αυτά τὰ λόγια, ξεακολούθησε, γλυκεία πάλι και γοητευτική:

— Σκέφθηκα όμως ότι, αν είσαι υπάκουος και λογικός, δεν υπάρχει λόγος να σε κλείσω στο τρομερό αυτό μέρος. Είσαι νέος, είσαι έξυπνος, γενναίος, κι' έχω έχω ανάγκη από τέτοια παιδιά, να τ' αναθρέψω όπως θέλω, για να γίνουν άρχότερα οι υπαρχηγόι μου. Μ' ένα λόγο αναλαμβάνω εγώ το μέλλον σου και σου υπόσχομαι να σε κάμω πλούσιο κι' ευτυχισμένο. Πρέπει όμως να υποκύψεις στις θελήσεις μου χωρίς διαταγμούς και να μπεις στην έταιρία ως μαθητευόμενος, με όρκο να τηρήσεις τους κανονισμούς μας.

Η νέα κοίταξε προσεχτικά τὰ μάτια του παιδιού, ζητώντας να μαντέψει τις σκέψεις του. Έπειδή ο Φραγκίσκος δε μιλούσε, νόμισε πως τον έπεισε και τον ρώτησε: — Θέλεις να γίνεις μαθητευόμενος στο Σιδερένιο Χέρι, να ξεχάσεις τον κ. Καρινό κι' όλους όσους γνώριζες ως τὰ τώρα, και ν' ακολουθήσεις πιστά τις διαταγές μου και τους κανονισμούς της έταιρίας μας;

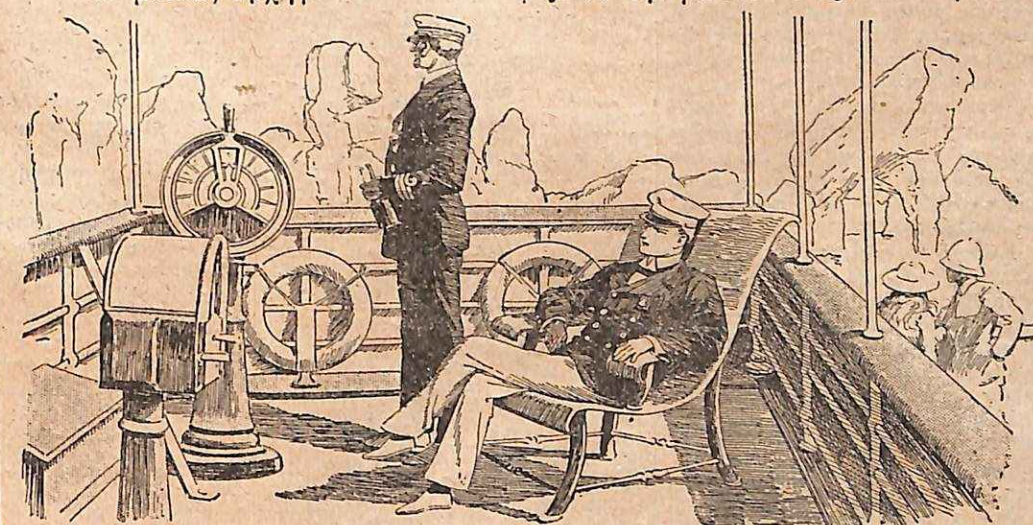
— Γιατί όχι; έκαμε ο Φραγκίσκος.

«Ήταν χλωμός, αδύνατος, λυπημένος...» (Σελ. 265, στ. β').

— Τό μηχανήμα του πατέρα σου τόχω τώρα στα χέρια μου εγώ. Δε σκοπεύω καθόλου να σου το κλέψω, αλλά να το εκμεταλλευθώ για όφελός σου. Αν γίνεις δικός μας, θά σε γράψω σ' ένα σχολείο της Γαλλίας ή της Αμερικής, (γιατί πρέπει να ξέρεις ότι ο λάκκος ο κόσμος είναι στα χέρια μας), κι' όταν τελειώσεις τις σπουδές σου, θά σε χρησιμοποιήσω, μαζί με το μηχανήμα σου, στην όπηρεσία της έταιρίας μας. Βλέπεις ότι άνοίγει μπροστά σου το λαμπρότερο μέλλον.

— Τό βλέπω, άρχηγέ.

«Ο άρχηγός ήταν έαπλωμένος σε μιὰ πολυθρόνα...»

— Λοιπόν, δέχεσαι;

— Δέχομαι.

— Τότε, έλεπε ο άρχηγός, χτυπώντας το κουδούνι του τηλεφώνου, θάναγγείλω το γεγονός αυτό, μπροστά σου, στον κ. Καρινό. Πρέπει να το ξέρει κι' αυτός ότι στο έξής θά είσαι υπό την προστασία μου.

— Όπως θέλετε, έλεπε αδιάφορα ο Φραγκίσκος,

«Ίστερ» από λίγα λεπτά, ο μηχανικός, συνοδευόμενος από δυό φρουρούς, έμπαινε στο σαλόνι. Ήταν χλωμός, αδύνατος, λυπημένος. «Η αδράνεια κι' ή έγνοια έτρωγαν τον άνθρωπον αυτόν που ήταν γεμάτος δραστηριότητα και ζωή.

— Τι θέλετε πάλι από μένα; φώναξε με όργη, εθύς μόλις βρέθηκε μόνος με το Φραγκίσκο και τη μίς Μαργκαρέτ. Θά μου προτείνετε πάλι να γίνω μέλος της ληστοσυμμορίας σας;

— Όχι, είναι πολύ άργά τώρα πιά, άπάντησε ήσυχα-ήσυχα ή νέα. Όταν σάς το πρότεινα, είχατε καιρό. Σεις προτιμήσατε να με προδώσετε. Τελείωσε. Δεν είμαι μαθημένη να παρακαλώ. Σας περιμένει: τώρα, όχι ή πλούσια κι' ευτυχισμένη ζωή που σας πρότεινα, αλλά το Βοθμαγκό.

— Έστω, αποκρίθηκε μ' άξιοπρέπεια ο μηχανικός. Σκοτώστε με μιάν ώρα άρχύτερα, αφού έχετε αυτή τη δύνα-

μη. Αλλά την κόρη μου κι' αυτό το παιδί, τί σκοπεύετε να τὰ κάμετε;

— Γι' αυτό ακριβώς το ζήτημα σας φώναξα. Ίδου οι σκοποί μου για τὰ παιδιά. Την κόρη σας θά τη σπουδάσω σ' ένα Γαλλικό εκπαιδευτήριο και ένα πρόσωπο της έμπιστοσύνης μου θά την επιδίδει ως πού να παντρευτεί.

— Με κανέναν από τους ληστές του Σιδερένιου Χεριού;

— Πιθανό κι' αυτό.

Και δίχως να προσέξει τη θλίψη του μηχανικού σ' αυτά τὰ λόγια της, έδειξε το Φραγκίσκο κι' εξακολούθησε:

— Τό παιδί αυτό το πέρνω εγώ άπάνω μου και, με τη συγκατάθεσή του, θά το κάμω μέλος της έταιρίας μας. Η μόησή του θά γίνει στο Βοθμαγκό. Ο κ. Καρινό δε μπόρεσε ν' άκούσει περισσότερα. Γύρισε όργισμένος στο παιδί και του φώναξε:

— Αλήθεια, κακόμοιρο παιδί; Αφίνεις έμένα, αφίνεις τη χώρα σου, κι' όλους τους τίμιους ανθρώπους; Γιγνεσαι και σὺ ληστής; Αυτό δεν μπορώ να το πιστέψω!

Τό παιδί, χωρίς να διστάσει, άπάντησε ξάστερα:

— Δέχομαι να γίνω μέλος της έταιρίας του Σιδερένιου Χεριού. (Ακολουθεί) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ

14.

Μητέρα, σάν άργά γνωρίζω στο σπίτι μας το βράδι, Μόνη μου σκέψη Έσύ! Κι' όλο γλυκά στοχαζόμαι το στοργικό σου χέδι. Και τὰ γλυκά λογάκια σου, τραγουδι στην ψυχή.

Τώρα βαριά που ή κόρη στη σιωπηλή σκέψη άπλώθηκε πιχτή, Πως θάθελα στα φρένα μου νάαλώσει και νά κλέψει Τό χέδι, το τραγουδι σου, κάθε μου συλλογή!

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΑΚΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΚΗΝΕΣ ΑΠ' ΤΗΝ ΑΥΛΗ

[Αριθ. Έγκρ. 148]

Τώρα κι' ε' η μέρες, τὸ γρονυ-
νάκι κι' ὁ Λέων μαλώσανε. Αὐτὸ
ἐγίνε ἐξαίτιας ἀπ' ἓνα κόκκαλο ποὺ
ἤθελε νὰ φάη τὸ γρονυνάκι. Ὁ
Λέων πῶς τῶρεσε, ἀλλὰ ἔτσι ἀπ'
τὴν κακὴ σι νήθεια ποὺ ἔχει νὰ δο-
κιμάζῃ ἀπ' ὅλα. Αὐτὸ τοῦ ξύνισε
τοῦ Λέων βέβαια. Στὸ βάσει λου-
πὸν κάτου καὶ τοῦ τὸ πένει με
τὸ ζόρι. Ἀπὸ τότε δὲν ξαναμιλη-
θήκανε. Ἐνῶ πρωτύτερα εἴτανε οἱ
καλύτεροι φίλοι καὶ τὰ βέλτερος ὅλο
μαζὺ νὰ τριφυρίζουν στὴν αὐλή,
νὰ πειράζον τὴς κότες καὶ νὰ
κάνουν ἓνα σωρὸ ἀστεία, τώρα
τὸ γρονυνάκι συλλογιζόμενο γυρίζει
ἐδῶ καὶ κει μοναχὸ τοῦ καὶ ὁ Λέ-
ων, ποὺ δὲν ἔχει ἄλλο φίλο νὰ
κάνει παρέα, κοιμάται ἀπὸ τὸ πρῶ-
τὸ ὥς τὸ βράδυ.

Χθὲς ὁ κόκκορας, ὡς ὁ μόνος
διανοούμενος τῆς αὐλῆς, ἐπεχεί-
ρησε νὰ κάμῃ συμβιβασμὸ. Ἀνέ-
βηκε λοιπὸν ἀπάνω σ' ἓνα κοτρῶ-
νι κι' ἄρχισε:

«— Κυρίες καὶ Κύριοι, κάποιος
κακὸς δαίμων (ἦτανε δυνατὸς στὰ
Ἑλληνικά, γιατί ἔχει κάμει τὸ
δάσκαλο μιά φορὰ σὲ κίτι κοτ-
τόπουλα) φθονήσας τὴν εὐτυχίαν
μας, ἐξοργιστὴν ἐν μέσῳ ἡμῶν
τὸν μὴλον τῆς ἐριδος. (Ἦξερε καὶ
μυθολογία, φαίνεται). Ἡ μακρὰ
μου πείρα με ἔχει διδάξει ὅτι ἡ
διχόνοια φέρει ὀλέθρια ἀποτε-
λέσματα. Ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ γει-
τονικὸς κύων ἤθελεν ἐπιτεθῆ ἑ-
ναντιὸν τοῦ γρονυνακίου. Ὁ Λέων,
οὐτὸς ἐχόντων τὴν πραγματιαν,
οὐδόλως βέβαια ἤθελε τὸ ὑπερα-
σπίσει. Τότε καὶ ὁ γειτονικὸς κόκ-
κορας ἐνθαρρυνθεὶς, θὰ ἐπιδράμῃ
καὶ καθ' ἡμῶν. (Ἔτανε δυνατό-
τερός του, φαίνεται, καὶ τὸν φοβό-
τανε). Καὶ ἄλλοι κύνες καὶ ἄλλοι
ἀλέκτορες ἤθελεν μᾶς ἐπιτεθεῖ
καὶ τότε τί θὰ γίνῃ, περικαλῶ;
Τὸ κοινὸν λοιπὸν συμφέρον ἀπαί-
τεῖ ταχεῖαν συμφιλίωσιν. Τὸ γρον-
νάκι πρέπει νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι ἔ-
χει ἄδικον, διότι τὰ κόκκαλα ἀ-
νήκουν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν
Λέοντα, καθὼς τὰ πίτυρα εἰς αὐ-
τὸ καὶ ἡ κριθὴ εἰς ἡμᾶς. Πρέπει
λοιπὸν νὰ ζητήσῃ συγγνώμην ἀπὸ
τὸν Λέοντα καὶ οὗτος πάλιν, ἐπι-
εικὸς φερόμενος, νὰ τὸ συγχωρή-
σῃ ἵνα καὶ πάλιν νέαι ἡμέραι χα-
ρᾶς καὶ εὐτυχίας ἀνατείλουν.
Γένοιτο».

Οἱ κόττες σὺν τὰκούσαν αὐτὰ
κουνήσανε θλιβερὰ τὸ κεφάλι
τούς: «Ἡ Παναγία νὰ βάλῃ τὸ
χέρι τῆς» ψιθυρίσανε κι' ἄρχισα-
νε νὰ ξαγγλᾶνε τὰ χόματα.

Τὸ γατίκι ποὺ λιαζότανε στὸ
παράθυρο καὶ ποὺ δὲ κατεβαίνει
κάτω νὰ μὴ χαλάσῃ τὰ βελούδα
του, οὔτε καταδέχτηκε νὰ κοιτά-
ξῃ ἐκανε τὸ σοβαρὸ ἢ μούρη του!
Τὰ κατοικίδια, μ' ὅλο τὸ κρι-
σμο τῆς περιστασίας, σοῦ σκάσα-
νε κατὰ γέλω, μὲν ὅμως ἄρχισε
ὁ κόκκορας νὰ μιλάῃ ἔτσι σὰ ρή-
τορας... μὰ κατὰ γέλω!... Ἀδι-

κα τ' ἀναμάτιας' ἡ μαμμά τους.
Σταματούσανε μιά στιγμὴ καὶ πάλι
σὰ κοιτάζονταν, τὰ ἴδια. Τί
τὰ θέλετε στὰν λείπει ἡ ἀνατρο-
φή...

Τὸ γρονυνάκι φάνηκε νὰ κα-
τάλαβε τὰ δικά του. Ὁ Λέων ὁ-
μως στραβομούρησε ποὺ τοῦ χα-
λάσανε τὴν ἡσυχία, ἀνακυλήθηκε
κι' ἄρχισε πάλιν νὰ κοιμάται. Γιὰ
νὰ λέμε ὅμως τὴν ἀλήθειαν, κατὰ
βάθος εἶναι καλὸς. Κι' ἂν ἐρχό-
τανε κανένα ἄλλο σκυλὶ νὰ πει-
ράξῃ τὸ γρονυνάκι, δὲ θὰ τᾶφινε.
Γιὰ τὰ θέλετε ὅμως, στὰν ὑπάρχει
γρίνια καὶ διχόνοια, ὅλα ἀνάπο-
δα πηγαίνου, ὅπως εἶπε κι' ὁ
κόκκορας.

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΩΝ ΑΥΓΩΝ

[Αριθ. Έγκρ. 150]

«Ἄλλος ἐδῶ! ποῖος τοῖμαί!»
φώναξε χοροπηδώντας ὁ Κόκο-
ς πρὸς τὸ ξανάθ' ἀλλά, ἐνῶ σὺ ὁ
μέτρο του προσωπᾶκι ζωγραφιέ-
ται μιά μεγάλη χαρά.

Εἶναι Πασχαλιά! αὐτὸ δὲ τὸ
δείχνει καὶ τὸ τράνταγμα τῆς γῆς
ἀπ' τὴς παιδικαῖς φωνές. Κι'
αὐτὸς μετὰ τὸ κόκκινον τοῦ αὐγῶ,
ποὺ τὸ διάλεξε μόνος του κίχλος
ἀπὸ ἓνα ἴσαμε κει πᾶνου σωρὸ,
ἔσπασε σὲ δύο ὅρε: δέκα ἄλλα
αὐγά! Καὶ παίονοντας θάρρος
ἀπ' τὴς ἀλλεπάλληλες αὐτὲς νί-
κες, ἐξακολουθεῖ νὰ φωνάζῃ μ'
ἀγροχία, προτείνοντας τὸν νι-
κητὴ: «Ἄλλος!... ἄλλος!... ὅς
ἐλθῇ νὰ τσουγγρίσῃ μετὰ τὸν βα-
σιλιά τὸν αὐγῶν!» Ἀλλὰ ὅποιος
γενναῖος τοῖμα, μὲν ἡσυχία τσουγ-
γρίσῃ, δὲ βλέπει τὸ δρόμο νὰ φύ-
γῃ. Κι' ὁ Κόκοξ καμαρωτὸς βρι-
σκεται στὸ ξενιδί τῆς δόξας...

*
«Ἐνα παιδάκι τῆς ἡλικίας τοῦ
Κοκοῦ, χτυπάει ντροπαλὰ τὴν
πόρτα τοῦ ἀντικρινοῦ σπιτιοῦ.

Μὰ μεσα στὴν χαρὰ καὶ στὸ θό-
ρυβο τῆς Πασχαλίας, ποῖος δίνει
προσοχὴ στὸ μικρὸ;

Τὸ πρόσωπὸ τοῦ δείχνει μιά
μελαγχολία ποὺ ἀφίνει τὰ ἴχνη
τῆς σ' ὅλες τὴς τῆς κινήσεις. Εἶ-
ναι φτωχὸ, ὁρατὸν καὶ δὲν ἔχει
στὸ καλάθι του οὔτ' ἓνα αὐ-
γὸ, γιὰ νὰ τρέξῃ νὰ τσουγγρίσῃ
κι' αὐτὸ σὺν τὰλλα τὰ παιδάκια.
Κι' ἀποτραβιέται σὲ μιά γωνιά
μελαγχολικὴ, ἐνῶ ἓνα δάκρυ βρέ-
χει τὸ ὄχιρὸ τοῦ προσωπᾶκι.

Ὁ Κόκοξ βλέπει τὴ σκηνούλα
αὐτὴ. Κι' ἀκρόατος, ἀφίνει τοὺς
θαυμαστὲς ποὺ τὸν περικυκλώ-
νουν καὶ τρέχει πρὸς τὸ λυπη-
μένο παιδί. Ἡ εὐγενικία του
καρδιά τοῦ τὸ προσταδεῖ. Κι' ἡ
θέα τῆς δυστυχίας τοῦ ἄλλου
σπρώχνει πίσω τὴν χαρὰ, τὴν πε-
ρηφάνειαν ποὺ ἐνοιώθε σὺν ἔσπα-
ζε αὐγά.

«Ὁχι, ὁ Κόκοξ δὲ θέλει δόξες
παιδικῆς φαντασίας. Αὐτὸς
μπορεῖ ἀπ' τὸ σωρὸ τῶν αὐγῶν
νὰ πᾶρῃ ὅσα θέλει. Ἐνῶ τὸ μι-
κρὸ λυπημένο παιδί;

Καὶ μετὰ κρυφὸ χερσὶν ἡμᾶς,

Βασιλίας τῶν αὐγῶν, τὸ ἀντικεί-
μενο τῆς χαρᾶς, τῆς δόξας τοῦ
Κοκοῦ, βρίσκεται στὸ χέρι τοῦ
χαρούμενου πιά παιδιοῦ.

Νὰ ἡ ἐμφυτὴ καλοσύνη!
Βιδὸλα Χλῶρη

ΜΙΑ ΨΥΧΗ

[Αριθ. Έγκρ. 154]

Ἐφυγε γι' ἄλλους κόσμους ὁ
Πετράκης. Ἐφυγε μακρὰ ἀπὸ
τὴ γῆ, σὲ μέρη κατάλευκα ποὺ τὰ
κατοικοῦν ἄγγελοι.

Ποῖν νὰ πετάξῃ γιὰ πάντα, τὸν
εἶχε κυριέψει βαθεῖα μελαγχολία.
Μὰ μήπως κι' ὅλη του ἡ ζωὴ δὲν
ἦτανε θλίβεσι; Κάτι τοῦ εἶπε-
πε. Κάτι ποὺ δὲν μποροῦσε κι' ὁ
ἴδιος νὰ τὸ πῇ, μὰ ποὺ ἐννοίω-
θε πῶς ἄδειαζε τὴν ψυχὴ του.

Στὴ θέσθ του ἄλλος δὲ ἦταν
εὐτυχισμένος. Οἱ γονεῖς του καὶ
τ' ἀδέρφια του πάντα εἶχανε τὴ
χαρὰ ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπὸ
τούς. Κι' ἐκεῖνος... τὸ χαμόγελό
του ἦτανε θλιβερότερο ἀπὸ δάκρυ.

Δὲν ἐπιθυμοῦσε τίποτα τὸ ἀν-
θρώπινο. Δὲν τοῦ ἄρεσε νὰ κατα-
γίνεται σ' ὅτι καὶ τ' ἀδέρφια του.
Μόνος, ὁλομόναχος, ἀνέβαινε στὸ
λόφο ἡ κατέβαινε στὴν ἀγοράκι-
λιά κι' ἔμεινε κει γιὰ ὅρες, κοι-
τάζοντας τοὺς πράσινους κάμπους
ἡ τὴν ἀπέραντη θάλασσα. Καὶ τότε
ἐνοιώθε περισσότερα πῶς κά-
τι τοῦ ἔλειπε. Μὰ τί, δὲν μποροῦ-
σε κι' ὁ ἴδιος νὰ τὸ πῇ...

Κι' ἔτσι περνοῦσε θλίβεσιν ἡ
ζωὴ του, χωρὶς νὰ θέλῃ τίποτε,
χωρὶς τίποτε νὰ ποθῇ. Ὁ Θεὸς
ὅμως ποὺ ὅλα τὰ ξέρει, θὰ τὸ κα-
τάλαβε βέβαια. Καὶ γι' αὐτὸ τὸν
πῆρε κοντὰ του. Ἐστειλ' ἓναν ἄγ-
γελό του νὰ πᾶρῃ ἓν ἄλλο μικρὸ
ἀγγελοῦδι, μιά ψυχὴ ἄγνη καὶ ἁ-
δολή, μὰ ποὺ κατὰ τῆς ἔλειπε.

Ἐφυγε γι' ἄλλους κόσμους ὁ
Πετράκης. Σὲ κόσμους κατάλευ-
κους ποὺ βασιλεύει ἡ εἰρήνη, ἡ
ἁρμονία κι' ἡ ἀγάπη καὶ ποὺ τοὺς
κατοικοῦν ἄγγελοι.

Φωτεινὸς

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Δέλια πῆγε στὸ Φωτογρα-
φεῖο με μερικὲς φίλες τῆς.

— Καὶ πόσο θὰ κοστίζει; ρωτᾷ
τὸ φωτογράφου.

— Ἐξήντα δραχμὲς ἡ ντουζί-
να, δεσποινίς.

— Ὁραῖα! Μὰ ἐμεῖς εἴμαστε
μόνο πέντε...

Μάρισα

— Σοῦ εἶπα γι' αὐτὴς φορὲς, Γιῶ-
ργο, νὰ μὴν ἀφίηνε τὰ κουκού-
τσια στὸ τραπεζομάντιλο, ἀλλὰ
νὰ τὰ βάζῃς στὴ γωνιά τοῦ πιτ-
του σου.

— Ναί, μαμμά, ἀλλὰ δὲν βρι-
σκῶ τὴ γωνιά τοῦ πιάτου!

Μιχαὴλ Ο. Δέφνερ

Ἐνῶ στὸ τραπέζι συζητοῦν ὁ-
λοὶ γιὰ σοβαρὰ πράγματα, πετά-
γεται κι' ὁ Κωστήκης, ποὺ δὲν
τοῦ δίνουν σημασία, καὶ φωνάζει:
— Εἶμαι τόσο ἀπογοητευμένος
ἀπὸ τὴ ζωὴ, ποὺ ἂν εἶχα ἓνα
πιστόλι, θάφηνεκα δὲν στὸν ἑαυ-
τόν μου!

Χρυσόθραξ

ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΛΑΘΩΝ

Εἶν' ἓνας Διαγωνισμὸς ποὺ ἄ-
ρξεται πολὺ, ἂν κρίνῃ τοῦλάχιστο
ἀπὸ τὸ πλῆθος ἐκείνων ποὺ λαβαί-
νουν μέρος. (Κι' εἶδατε πόσοι ἦ-
ταν στ' Ἀποτελέσματα τοῦ τελε-
ταίου, ποὺ δημοσιεύθηκαν στὸ προ-
ηγούμενο φύλλο). Γιὰ τοὺς νέους
συνδρομητὰς, ποὺ δὲν τὸν ξέρουν,
τὸν ἐξηγῶ ἐδῶ.

Στὴν πρώτη, στὴ δευτέρα καὶ
στὴν τρίτη σελίδα τοῦ σημερινοῦ
φύλλου, — μόνον στίς τρεῖς αὐτὲς
σελίδες, — ἄφησα ἐπιτήδεος δεκα-
πέντε τυπογραφικὰ λάθη, δηλα-
δὴ δεκαπέντε λέξεις ἀλλοιωμένες
ὅπως ἔτυχε νὰ τίς ἀλλοίωσῃ ὁ τυ-
πογράφος, εἴτε βάζοντας κατὰ λά-
θος ἓνα-δύο στοιχεῖα ἀντὶ ἄλλων,
εἴτε διαβάζοντας κατὰ τὸ δυσανά-
γνωστο χειρόγραφο.

Γιὰτὶ πρέπει νὰ ξέρете πῶς αὐτὸ
συμβαίνει συχνά. Ὁ στοιχειοθέ-
της δηλαδὴ, ἐκεῖ ποὺ θέλει νὰ
βάλῃ π. χ.: ἓνα βῆτα, βάζει χω-
ρὶς νὰ τὸ ἴδῃ ἓνα θῆτα, ποὺ βρι-
σκόταν, ἀπὸ λάθος τοῦ διαλυτοῦ,
στὴ θῆτα τῶν βῆτα. Ἔτσι ἡ λέξις
βίβλος γίνεται θίβλος. Ἡ τὸ χειρό-
γραφο εἶναι δυσανάγνωστο κι' ἐ-
κεῖ ποὺ λέει π. χ.: σῶμα, ὁ τυ-
πογράφος διαβάσει καὶ στοιχειο-
θετεῖ δῶμα, ἡ σῆμα, ἡ σιμά.

Πάντα, ἐννοεῖται, τέτοια λάθη
ἀλλοιώνουν τὴν ἔννοια τοῦ κει-
μένου. Ἀλλὰ πότε λίγο, — τόσο
λίγο ποὺ δύσκολα ἓνας ἀπρόσε-
κτος καταλαβαίνει πῶς ἐκεῖ ἔγ-
νη λάθος, ἡ κι' ἓνας προσεκτικὸς
ἀκόμα νομίζει πῶς αὐτὸ ἤθελε
νὰ πῇ ὁ συγγραφεὺς, γιατί τυχαί-
ναι νὰ ταιριάζῃ κάπως κι' αὐτὸ
τὸ λανθασμένον — πότε πολὺ, τό-
σο πολὺ, ποὺ ἀμέσως τὸ καταλα-
βαίνει κανεὶς καὶ τὸ διορθώνει.
(π. χ., δηλαδὴ ἀντὶ δηλαδὴ, ἄν-
θυπλοίαρχος ἀντὶ ἀνθυποπλοία-
ρχος, κτλ.) Κάποτε μάλιστα, ἡ
ἔννοια ποὺ παίρνει τὸ κείμενο
μ' ἓνα τυπογραφικὸν λάθος εἶναι
κωμικὰ ἀκατανόητη, ἀστεία ἡ καί
σατανικὰ πειρακτικὴ, ὅπως π. χ.,
ὅταν ὁ τίτλος μιᾶς λυρικής συλ-
λογῆς «Πόνου κραυγῆς» ἔγινε ἀπὸ
τὸν τυπογράφου «Ἡ ὄνου κραυγῆς»
ἡ ὅταν ἡ φράση μιᾶς χρηματι-
στικῆς ἐταιρείας — γιὰ τοὺς γαλ-
λομαθεῖς αὐτοῦ, — «Société des
Valeurs» ἔγινε «Société des
Voleurs»...

Λοιπόν, γιὰ τὸν Διαγωνισμὸ
μας ἄφησα τυπογραφικὰ λάθη τέ-
τοια, ποὺ νὰ ἀλλοιώνουν λίγο τὴν
ἔννοια τοῦ κειμένου, ποὺ νὰ φαί-
νονται κάπως πιθανὰ καὶ νὰ μαν-
τεύονται κάπως δύσκολα. Ἐ, σῆς
πιά, με κάποια προσοχὴ, θὰ τὰ
μαντεύετε καὶ θὰ τὰ διορθώσε-
τε. Ἀλλὰ κοιτάξτε νὰ περιορί-
σθῃτε μόνο σ' αὐτὰ, ποὺ εἶναι
μόνο δεκάπέντε, καὶ μόνον στίς
τρεῖς πρώτες σελίδες αὐτοῦ τοῦ
φύλλου. Γιατὶ τυπογραφικὰ λά-
θη, ἀσέμαντα κι' ὁλοφάνερα,
μπορεῖ νάχουν κι' ἄλλα αὐτὲς οἱ
σελίδες: ἓνα γράμμα ἀνέποδο ἡ
φθαμένο, ἡ ἓνα βέβαιο ἀντὶ βέ-
βαια, ἓνα ἀλὰ ἡ καὶ ἀλλὰ ἀντὶ
ἀλλὰ κτλ. Αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ τὰ

λάβετε ὑπ' ὄψει σας καθόλου.
Ἀπὸ τὰλλα, ὅσα βρῆτε, θὰ μοῦ
τὰ γράψετε καθαρά σ' ἓνα φύλ-
λο κοινὸ χαρτί, ποὺ νὰ μὴν ἔχη
τίποτ' ἄλλο ἐκτός ἀπ' αὐτὴ τὴν
ἀπάντησιν, διατυπωμένη ἔτσι:
Ἀπὸ πάνω, πρώτα-πρώτα, ὁ-
νομα, ψευδώνυμο, (μετὰ κόκκινη
μελάνη αὐτὸ,) διαμονὴ κτλ. Καὶ
κατόπι:

«Ἀπάντησις: εἰς τὸν Μ. Διαγω-
νισμὸν ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΛΑ-
ΘΩΝ.

1.—Στὴν Α' σελίδα, στήλῃ β',
στίχ. 15, (παράδειγματος χάριν)
ἀντὶ ὀλέων θέλει ἔλεον.

2.—Στὴν ἴδια σελίδα, στήλῃ γ',
στίχ. 8, ἀντὶ εὐνοῶ θέλει ἐννοῶ.

3.—Στὴν Β' σελίδα, στήλῃ α',
στίχ. 35, ἀντὶ εἰχα θέλει τρεῖχα.

Καὶ καθεστῆς.
Θὰ βραβεύη μετὰ Πρώτου Βρα-
βεῖο ὁποῖος βρῇ σωστὰ τὰ περισ-
σότερα λάθη. Κι' ἂν τὸν ἴδιο ἀ-
νώτερο ἀριθμὸ τὸν ἔχουν κι' ἄλ-
λοι, τὸ Πρῶτον Βραβεῖον θὰ δοθῇ
σ' ἓνα μετὰ κληρὸν κι' οἱ λοιποὶ θὰ
ἔλθουν ἰσοτίμοι. Τὸ ἴδιο θὰ γί-
νῃ ἀνάλογως καὶ γιὰ τὰ Δεύτερα
καὶ Τρίτα.

Ὅσο γιὰ τίς τιμὲς καὶ τίς ἀ-
μοιβὰς τῶν βραβευμένων, τίς
βλέπετε στὸ 5' Κεφάλαιον τοῦ Ὁ-
δηγοῦ τοῦ Συνδρομητοῦ (Βραβεῖα
Μικρῶν Διαγωνισμῶν, § 3 καὶ κα-
θεστῆς.)

Δωρεὰν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ
λάβουν μέρος μόνον ὅσοι ἔχουν
ἐγκριμένον ψευδώνυμον γιὰ τὸ
1926. Μὲ πληρωμὴν δραχμῆς οἱ
χωρὶς ψευδώνυμο συνδρομηταὶ ἡ
ἀδελφία συνδρομητῶν καὶ δρα-
κῶν δύο εἰ ἀγοράσται.

Ἀπαντήσεις δεκταὶ μέχρι τῆς
15ης Σεπτεμβρίου.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 38 δόδος Εὐριπίδου
τῇ 11 Ἰουλίου 1926.

ΠΟΛΛΟΙ φίλοι μου ἔφταναν στίς
ἐξοχές. Ἄλλοι εἰτοιμάζον:αι νὰ
πύγουν. Αὐτὸν τὸν καιρὸ, ὅλα σχε-
δὸν τὰ γράμματα ποὺ λαβαίνω,
λένε γιὰ ταξίδι, γι' ἀλλοτρίαν διευ-
κύνεσιν καὶ γιὰ τόμους ἡ βιβλία ποὺ
πρέπει νὰ στείλω. Τὰ παιδιὰ μου,
βλέπετε, φροντίζον πρώτα-πρώτα
μὴ μὴ στερηθῶν ἐκεῖ ποὺ θὰ
ἔβαν νὰ περάσουν τὸ καλοκαίρι,
κι' εἰπεῖται νὰ ἐφοδιασθῶν καλὰ γιὰ
τὸν καλοκαίρι. Καὶ στέλνω
ἀποπῶν... Καλὴ διασκέδασις
ἀποπῶν, ἀγαπητοὶ μου! Περιμένω
ἐντυπώσεις σας ἀπὸ τὸ ταξίδι,
ἀπὸ τὴν καινούργιαν ζωὴν ἀπὸ τὰ δια-
τάγματα σας. Γιατὶ πρέπει νὰ μοῦ
βάζετε καὶ κάποιον-κάποιον ἀπὸ τὴν
ἐσχόχ. Κι' ἀκόμα ἀπάντηστε μετὰ
τὴν ἡσυχίαν σας στὴ σειρά αὐτὴ
τῶν Διαγωνισμῶν ποὺ σὰς δίνω τώ-
ρα. Σ' αὐτὸ τὸ φύλλο εἶναι γιὰ
τυπογραφικὰ λάθη. Θὰ σὰς δώσω
μὴς καὶ Διαγωνισμὸν Ποιήματος
καὶ Διηγήματος, καὶ Μεταφρά-
σεως, ἀπ' ὅλα.

Φίλος καθηγητῆς, ἀντίκοπος μάρ-
μας, μοῦ διηγήθη τὸ ἔξῃς περιστα-
κό: Στὸν Πειραιᾶ, στὴν αὐλὴ
ἐνός Σχολείου, μερικοὶ μαθητὰ
συζητοῦσαν γιὰ τὴν γλῶσσα. Ἄλ-
λοι ἦταν μετὰ τὴν Καθαρεύουσα, ἄλ-
λοι μετὰ τὴν Δημοτικὴν. Οἱ πρῶτοι
ἔλεγαν ὅτι ἡ Δημοτικὴ γράζει...
ἀθέτως καὶ κομμουνιστὰς. Κι' ἔ-
νας ἀπὸ τοὺς ἄλλους τότε ἐφώνη-
σε: «Μ' αἰ εἶναι νὰ μὰς κἀνῃ ἁ-
θέως καὶ κομμουνιστὰς ὁ Ξενο-
πουλος, ἄς μὰ: κἀνῃ! Ἐμεῖς τὸν
Ξενοπουλο θέλομε!» Αὐτὸ θὰ πῇ
ἀγάπη κι' ἐμπιστοσύνη. Ἀλλ' αὐ-
τὸ μαρτυρεῖ ἀκόμα ὅτι τὰ καλὰ
παιδιά δὲν πιστεύουν τὰ λόγια τοῦ
δράμου, τίς συκοφαντίας αὐτῆς ποὺ
λένε ἐναντιὸν τῶν Δημοτικῶν
οἱ ἐχθροὶ τους, ὅτι διδάσκουν δη-
λαδὴ ἀθεῖα, ἀφιλοπατρία, κομ-
μουνισμὸ καὶ καθεστῆς.
Καὶ γιὰ νὰ φωτισθῇτε, ὅσοι ἔ-
χετε ἀκόμα ἀμφιβολίες, νὰ διαβά-
σετε ἓνα θαυμάσιον διδύμο ποὺ ἐ-
δῆλξε τελευταῖα ὁ σοφὸς γλωσσολό-
γος κ. Μ. Τριανταφυλλίδης μετὰ
τὸν τίτλον «Δημοτικισμός». Ἐκεῖ
θα ἴδῃτε καὶ ὅτι αὐτὰ τὰ «μαλ-
λιαρὰ» ποὺ τὰ ἐπλάσαν καθαρῶς
οὐσάναι καὶ τὰ πέδωσαν τὰχα στοὺς
Δημοτικιστὰς γιὰ νὰ τοὺς διασύ-
ρουν καὶ νὰ τοὺς γελοιοποιήσουν.
Ἐγγαλάν π. χ. ὅτι στὴ μετάφραση
τοῦ Εὐαγγελίου δ. κ. Πάλλης λέει
«Θυμῆσθε με, ἀφεντινὸν, ὅταν ἐρῇ-
στὰ πρᾶμματα!» (Μνήσθητί μου,
Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ
σου) ἐνῶ τέτοια φράση δὲν ὑπάρ-
χει στὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Πάλλη. Ἡ
ἐν τῷ «Σοφία ὁρθῶν» τὸ λέει: «Σο-
φία, σοῦξ!» ἐνῶ κανένα Λειτουργι-
κὸν δὲν μεταφράσθηκε ποτὲ ἀπὸ
τὸν κ. Πάλλη ἡ ἄλλη δημοτικι-
στὴ. Ἐπίσης οἱ φράσεις καὶ λέ-
ξεις «Ἀμάνες Ποδαράτος» (Ἀκα-
θιστος Ἰμνος!) «Κῶστος Παλιο-
κουδέντας» (Κωνσταντῖνος Παλιο-
τράς!) «Κεχεριμπάρα» (Ἡλέκ-
τρα!) «Ὀργοχάρμης» Τηλεγρά-
φημα! καὶ ἄλλες, εἶναι ὅλες πλά-
σματα, φέμματα καὶ συκοφαντίες.
Διαβάστε τὸν «Δημοτικισμὸν» τοῦ κ.
Τριανταφυλλίδη. Θὰ μάθετε πολλὰ.

Συντὴρ Ἑλληνοπούλα, αὐτὸ
εἶδες, ὅτι ἐνέκριναι, γιατί τὸ πρῶτον
δὲν ἦταν ἐλεύθερον. Χαίρω πολὺ
ποὺ ἀποφασίσας νὰ μοῦ γράψῃς.
Ἀφοῦ κι' ἡ μαμμά σου ἦταν συνδρο-
μητριά μου κι' ἔχει στὸ σπίτι δώδεκα
μοῦ σχεδὸν τοὺς τόμους, δὲν μπο-
ρεῖ παρὰ νὰ μάγαπᾷ πολὺ. Κι' ἄς
μὴ μοῦ ἔγραψας τόσον καιρὸ...

